

۱۱۲۱۱۴

۸۸۱۲۱ / ۱۰ / ۸۷
۸۸۱۲۲

دانشگاه سیستان و بلوچستان
تحصیلات تکمیلی

پایان نامه کارشناسی ارشد در رشته ریاضی محض گرایش هندسه

عنوان:

برخی از ابرجبرهای لی کامل

استاد راهنما:

دکتر غلامرضا رضایی

تحقیق و نگارش:

پویان خامه چی

کتابخانه مرکزی
دانشگاه سیستان و بلوچستان

(این پایان نامه از حمایت مالی معاونت پژوهشی دانشگاه سیستان و بلوچستان بهره مند شده است)

۱۳۸۸ / ۱ / ۱۵

دی ماه ۸۷

۱۱۲۱۱۴

بسمه تعالی

این پایان نامه با عنوان برخی از ابرجبرهای لی کامل قسمتی از برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ریاضی محض گرایش هندسه توسط دانشجو پویان خامه چی تحت راهنمایی استاد پایان نامه دکتر غلامرضا رضایی تهیه شده است. استفاده از مطالب آن به منظور اهداف آموزشی با ذکر مرجع و اطلاع کتبی به حوزه تحصیلات تکمیلی دانشگاه سیستان و بلوچستان مجاز می باشد.

پویان خامه چی

این پایان نامه ۶..... واحد درسی شناخته می شود و در تاریخ ۱۷/۱۰/۲۲ توسط هیئت داوران بررسی و درجه بسیار خوب به آن تعلق گرفت.

تاریخ

امضاء

نام و نام خانوادگی

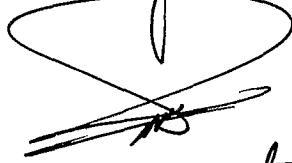
دکتر غلامرضا رضایی

استاد راهنما:

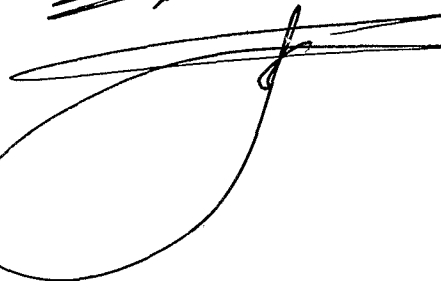
دکتر نصرالله گرامی

داور ۱:

دکتر اکبر گلچین

داور ۲:

دکتر حسن رضایی

نماینده تحصیلات تکمیلی:

دانشگاه سیستان و بلوچستان

تعهدنامه اصالت اثر

اینجانب پویان خامه چی تأیید می‌کنم که مطالب مندرج در این پایان‌نامه حاصل کار پژوهشی اینجانب است و به دستاوردهای پژوهشی دیگران که در این نوشته از آن استفاده شده است مطابق مقررات ارجاع گردیده است. این پایان‌نامه پیش از این برای احراز هیچ مدرک هم سطح یا بالاتر ارائه نشده است.

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر متعلق به دانشگاه سیستان و بلوچستان می‌باشد.

نام و نام خانوادگی دانشجو: پویان خامه چی

امضاء

تقدیم به:

همه تلاش گران عرصه علم و اندیشه

سپاسگزاری

بر خود لازم می دانم که از کلیه دوستان و عزیزانی که در این دوره از راهنمایی، همکاری و مصاحبت آنان بهره مند شدم، قدر دانی نمایم. از جناب دکتر غلامرضا رضایی به عنوان استاد راهنمای این پایاننامه که همواره در این مدت از راهنمایی و بذل توجه ایشان بهره بردم، صمیمانه تشکر نموده و موفقیت روز افزون ایشان را آرزو مندم.

از آقایان دکتر نصرالله گرامی و دکتر اکبر گلچین که داوری این پایاننامه را قبول نمودند، از دکتر حسن رضایی نماینده تحصیلات تکمیلی، کمال تشکر را دارم. همچنین از دوستان خوبم ابراهیم فاتحی، رسول ملک زاده و محمد خزاییلی بخاطر محبت و دلگرمی هایشان سپاس و قدردانی می کنم.

چکیده

در این پایان نامه، به معرفی دو گونه از ابر جبرهای لی کامل می پردازیم. مشتق ابر جبر هایزنبرگ \mathcal{G} و همچنین تمام ریختی $\mathcal{H}(\mathcal{G})$ از \mathcal{G} را نیز به دست می آوریم. هدف اصلی در این پایان نامه این است که نشان دهیم $Der \mathcal{G}$ ، ابر جبر لی کامل ساده است، $\mathcal{H}(\mathcal{G})$ ، ابر جبر لی کامل نیست ولی $Der \mathcal{H}(\mathcal{G})$ ابر جبر لی کامل ساده است. لذا دوده جدید از ابر جبرهای لی کامل را به دست می آوریم. به طور مشابه همین نتایج را برای جبر های لی کامل در فصل دوم به دست خواهیم آورد. در واقع این نتایج برای ابر جبرها، استنتاجی از جبر لی کامل است و مبین آن است که ارتباط و نزدیکی تنگاتنگی بین ابر جبرهای لی کامل و جبر لی کامل وجود دارد.

فهرست مندرجات

۲	تعاريف و مفاهيم اوليه	۱
۳ مقدمه	۱-۱
۳ جبرلى	۲-۱
۵ زير جبر و ايد آل ها	۳-۱
۷ مشتق	۴-۱
۹ جبرهاى لى پوچ توان	۵-۱
۱۱ مدول هاى جبرلى	۶-۱
۱۴ دستگاه ريشه	۷-۱
۱۷	جبرهاى لى كامل و جبرهاى هاي زنبيرگ	۲

۱۸	مقدمه	۱-۲
۱۸	توسیع غیر ضروری از جبرلی	۲-۲
۲۴	شرایطی برای کامل بودن جبرلی \mathcal{G}	۳-۲
۲۹	جبرلی \mathcal{G} کامل است	۴-۲
۳۲	مشتق جبرهایزبرگ H	۵-۲
۳۵	تمام ریختی از جبرهایزبرگ H	۶-۲
۴۱	جبرلی کامل ساده $Der \ell$	۷-۲
۴۴		ابر جبرهای لی و برخی نتایج درباره ابر جبرهای لی کامل	۳
۴۵	مقدمه	۱-۳
۴۵	فضاهای \mathbb{Z} -مدرج و \mathbb{Z}_2 -مدرج	۲-۳
۴۸	ابر جبرلی	۳-۳
۵۱	یک قضیه در مورد ابر جبرهای لی	۴-۳
۵۹	ساختمان ابر جبرلی کامل	۵-۳

۶۶	برخی از ابرجبرهای لی کامل	۴
۶۷ مقدمه	۱-۴
۶۷ ابرجبرلی کامل $Der\ G$	۲-۴
۷۱ تمام ریختی از ابرجبرهای زینبرگ	۳-۴
۷۹ ابرجبرلی کامل ساده $Der\ \Omega$	۴-۴
۸۲		A واژه نامه
۸۵		B مراجع

تاریخچه

در سال های اخیر مشاهده می شود که شاخه جدیدی از ریاضیات به سرعت در حال رشد و توسعه است. مقالات زیادی با پیشوند «ابر» در ریاضیات چاپ می گردد. این مطلب موجب بروز نظریه ای می شود که شاید ریاضیات متداول به سمت ریاضی جدید و نوینی به نام «ابر ریاضی» حرکت می کند.

امروزه توجه به مفهوم «ابر ریاضی»، از آن جهت است که دارای کاربردهای فراوانی در زمینه فیزیک نوین است. تئوری اتحاد در میدان های مغناطیسی قوی و ضعیف، فعل و انفعالات درونی جاذبه و به خصوص جاذبه کوانتومی را می توان به زبان ابر خمینه ها بیان کرد. برای اثبات این می توان به اگیوتسکی^۱ و مزینچسکو^۲ [۱۶] و فریدمن^۳ و نوون هاوزن^۴ [۵]، نظر افکند. همچنین به کارهای برزین^۵ و مارینف^۶ [۱۱] و اگیوتسکی و ساکاف^۷ [۱۷]، مراجعه کرد. بی شک اولین ریاضیدانی که متوجه گردید در آستانه یک موضوع جدید (یعنی ابر ریاضیات) قرار گرفته است، برزین بود. وی زمانی که به پدیده ثانوی برخورد، سئوالات زیادی را برای خود مطرح ساخت. او در اوایل دهه ۶۰ میلادی به طور همزمان طرحی برای میدان های بوزونی^۸ و فرمیونی^۹ ریخت. بالاخره به این نتیجه رسید که یک شباهت نابدیهی در آنالیز آن ها وجود دارد. این نقش در عناصر گراسمان مشخص می گردد. هفت سال بعد اولین مقاله در زمینه ابر ریاضی ارائه گردید. به طور کلی این مقالات به تعریفی از ابر خمینه ها، ابر گروه های لی، تحلیل ساختاری ابر گروه های لی برای ابر گروه های لی و ابر جبرهای لی، توصیفی از ابر جبرهای لی ساده، نظریه انتگرالگیری روی ابر خمینه ها و نیز به مسائل حاشیه ای بیشتری در این خصوص می پردازد.

متن حاضر در برگیرنده مفاهیمی در باب ابر جبرهای لی کامل و تمام ریختی از ابر جبرهای هایزنبرگ و کامل بودن آن ها می باشد.

Ogivetskii^۱

Mezinchesku^۲

Freedman^۳

Nieuwenhuisen^۴

Berzin^۵

Marinov^۶

sakachev^۷

Bozon^۸

Fermion^۹

فصل ۱

تعاريف و نفاذ التميم اواليك

۱-۱ مقدمه

در این فصل تعاریف و مفاهیم مقدماتی برای آشنایی بیشتر با موضوع پایان نامه را می آوریم. تعاریف موجود در این فصل به نوبه خود در فصل های آتی مورد استفاده و کاربرد قرار می گیرند.

۲-۱ جبر لی

تعریف ۱.۲.۱: فرض کنیم \mathbb{F} یک میدان باشد. فضای برداری \mathcal{L} ، همراه با یک نگاشت دو خطی به عنوان

کروشه لی^۱، $\{ \mathcal{L} \times \mathcal{L} \rightarrow \mathcal{L}, (x, y) \mapsto [x, y] \}$ ، را جبر لی^۲ گوئیم، اگر شرایط زیر برقرار باشند

الف) برای هر $x \in \mathcal{L}$ ، $[x, x] = 0$ ؛

ب) برای هر $x, y, z \in \mathcal{L}$ ، $[x, [y, z]] + [y, [z, x]] + [z, [x, y]] = 0$.

رابطه (ب) را اتحاد ژاکوبی^۳ می گوئیم.

بنابر دو خطی بودن کروشه لی، $[\cdot, \cdot]$ داریم

$$0 = [x + y, x + y]$$

$$= [x, x] + [x, y] + [y, x] + [y, y] = [x, y] + [y, x].$$

لذا داریم

$$\forall x, y \in \mathcal{L}: [x, y] = -[y, x].$$

مثال ۲.۲.۱: فرض کنیم $\mathbb{F} = \mathbb{R}$. حاصل ضرب برداری $(x, y) \mapsto x \wedge y$ ، یک جبر لی روی \mathbb{R}^3 تعریف

می کند. این جبر لی را با \mathbb{R}_\wedge^3 نشان می دهیم.

به وضوح اگر $x = (x_1, x_2, x_3)$ و $y = (y_1, y_2, y_3)$ ، آن گاه

^۱ Lie bracket

^۲ Lie Algebra

^۳ Jacobi identity

$$x \wedge y = (x_2 y_3 - x_3 y_2, x_3 y_1 - x_1 y_3, x_1 y_2 - x_2 y_1).$$

مثال ۳.۲.۱: هر فضای برداری \mathcal{V} با کروشه لی تعریف شده به صورت زیر، یک جبر لی می‌باشد.

$$\forall x, y \in \mathcal{V}: [x, y] = 0.$$

مثال ۴.۲.۱: فرض کنیم \mathcal{V} ، فضای برداری با بعد منتهای روی میدان \mathbb{F} باشد. $gl(\mathcal{V})$ را مجموعه همه نگاشت های خطی از \mathcal{V} به \mathcal{V} در نظر می‌گیریم. $gl(\mathcal{V})$ نیز یک فضای برداری روی \mathbb{F} می‌باشد. اگر کروشه لی را به صورت زیر تعریف کنیم، آن‌گاه $gl(\mathcal{V})$ یک جبر لی خواهد بود:

$$\forall x, y \in gl(\mathcal{V}): [x, y] = x \circ y - y \circ x.$$

در رابطه بالا \circ عمل ترکیب نگاشت ها می‌باشد.

مثال ۵.۲.۱: $gl(n, \mathbb{F})$ را فضای برداری همه ماتریس‌های وارون پذیر $n \times n$ روی میدان \mathbb{F} در نظر می‌گیریم. کروشه لی $[x, y] = xy - yx$ را که حاصل ضرب ماتریس های x, y است در نظر گرفته، $gl(n, \mathbb{F})$ با این کروشه یک جبر لی است. همچنین $SL(n, \mathbb{F})$ ، یعنی ماتریس های متعلق به $gl(n, \mathbb{F})$ با دترمینان ۱ نیز جبر لی است.

از همین خانواده می‌توان مثال های زیر را در نظر گرفت که همگی جبر لی می‌باشند.

$$O(n, \mathbb{F}) = \{A \in M_n(\mathbb{F}) \mid \forall x, y \in \mathbb{F}^n: (Ax, Ay) = (x, y)\}, \quad (x, y) = \sum_k x_k y_k.$$

$$SO(n, \mathbb{F}) = \{A \in O(n, \mathbb{F}) \mid \det(A) = 1\}.$$

$$Sp(n, \mathbb{F}) = \{A_{2n \times 2n} \mid B[Ax, Ay] = B[x, y]\},$$

که در آن B ، فرم دو خطی پادمتقارن روی \mathbb{F}^{2n} است و به صورت زیر می‌باشد

$$B[x, y] = \sum_{k=1}^n x_k y_{n+k} - x_{n+k} y_k.$$

$Sp(n, \mathbb{F})$ را گروه سیمپلکتیک می‌نامیم. برای آشنایی با فرم دو خطی به تعریف (۱۰.۶.۱) مراجعه شود.

۳-۱ زیر جبر و ایدآل‌ها

تعریف ۱.۳.۱: فرض کنیم \mathcal{L} جبرلی باشد. زیرفضای برداری \mathcal{K} از \mathcal{L} را زیر جبرلی \mathcal{L} گوئیم، هرگاه

$$\text{برای هر } x, y \in \mathcal{K} \quad [x, y] \in \mathcal{K}.$$

به سادگی دیده می‌شود زیر جبرلی، خود یک جبرلی است.

تعریف ۲.۳.۱: فرض کنیم \mathcal{L} جبرلی باشد. زیر فضای \mathcal{I} از \mathcal{L} را ایدآل \mathcal{L} گوئیم، هرگاه

برای هر $x \in \mathcal{L}$ و $y \in \mathcal{I}$ داشته باشیم

$$[x, y] \in \mathcal{I}.$$

بر طبق رابطه $[x, y] = -[y, x]$ ، تفاوتی بین ایدآل چپ و ایدآل راست وجود ندارد.

جبرلی \mathcal{L} ایدآل خودش است، همچنین $\{0\}$ نیز ایدآل \mathcal{L} است. این ایدآل‌ها را ایدآل بدیهی می‌گوئیم.

یک مثال از ایدآل نابدیهی جبرلی \mathcal{L} ، مرکز آن است که به صورت زیر تعریف می‌شود:

$$C(\mathcal{L}) = \{x \in \mathcal{L} \mid \forall y \in \mathcal{L} : [x, y] = 0\}.$$

تعریف ۳.۳.۱: فرض کنیم \mathcal{L}_1 و \mathcal{L}_2 جبرهای لی روی میدان \mathbb{F} باشند. آنگاه نگاشت $\varphi: \mathcal{L}_1 \rightarrow \mathcal{L}_2$ را

یک همریختی از \mathcal{L}_1 به \mathcal{L}_2 گوئیم، هرگاه φ یک نگاشت خطی و

$$\forall x, y \in \mathcal{L}_1 : \quad \varphi([x, y]) = [\varphi(x), \varphi(y)].$$

اگر علاوه بر شرایط بالا، φ یک نگاشت دوسویی باشد، آنگاه φ را یک یکرختی از \mathcal{L}_1 به \mathcal{L}_2 می‌نامیم.

یک همریختی مهم، همریختی الحاقی می‌باشد، که به صورت زیر تعریف می‌شود.

فرض کنیم \mathcal{L} ، یک جبرلی باشد. نگاشت $\begin{cases} \text{ad}: \mathcal{L} \rightarrow \text{gl}(\mathcal{L}) \\ (\text{ad } x)(y) \mapsto [x, y] \end{cases}$ ، برای هر $x, y \in \mathcal{L}$ را

همریختی الحاقی می‌نامیم.

بر حسب خاصیت دو خطی بودن گروه لی نگاشت $\text{ad } x$ ، برای هر $x \in \mathcal{L}$ خطی است و هسته ad با مرکز \mathcal{L} برابر است.

تعریف ۴.۳.۱: فضای برداری A بر میدان \mathbb{F} ، همراه با نگاشت دو خطی $\{(x, y) \mapsto xy\}$ را یک جبر گویم. xy حاصل ضرب x, y نامیده می‌شود.

به وضوح هر جبر لی، یک جبر می‌باشد.

جبر A را شرکت پذیر گویم، اگر برای هر $x, y, z \in A$ داشته باشیم

$$(xy)z = x(yz).$$

حال اگر A جبر شرکت پذیر روی میدان \mathbb{F} باشد، آنگاه عمل دو خطی جدیدی روی A به صورت زیر تعریف می‌کنیم

$$\forall a, b \in A: [a, b] = ab - ba.$$

A با این عمل یک جبر لی است.

تعریف ۵.۳.۱: فرض کنیم \mathcal{G} ، یک جبر لی روی میدان \mathbb{F} و \mathcal{Q} ایدآل \mathcal{G} باشد. زیر جبر \mathcal{M} از \mathcal{G} را زیر جبر لوی^۴ گوئیم، اگر

$$\mathcal{Q} + \mathcal{M} = \mathcal{G}, \quad \mathcal{Q} \cap \mathcal{M} = 0.$$

که در آن $+$ حاصل جمع مستقیم \mathcal{Q} و \mathcal{M} است.

^۴Levi subalgebra

۴-۱ مشتق

تعریف ۱.۴.۱: فرض کنیم A یک جبر روی میدان \mathbb{F} باشد. نگاشت \mathbb{F} -خطی $D: A \rightarrow A$ را مشتق A گوئیم، هرگاه

$$\forall a, b \in A: D(ab) = aD(b) + D(a)b.$$

منظور از نگاشت \mathbb{F} -خطی، نگاشت خطی بین فضاهای برداری تعریف شده روی میدان \mathbb{F} است.

فرض کنیم $Der A$ مجموعه همه مشتقات A باشد. این مجموعه تحت جمع و ضرب اسکالر بسته است. همچنین شامل نگاشت صفر می‌باشد. لذا $Der A$ ، زیر فضای برداری از $gl(A)$ است. علاوه بر این $Der A$ زیر جبرلی از $gl(A)$ است. همچنین اگر D, E مشتق جبر A باشند، آن‌گاه $[D, E]$ نیز مشتق می‌باشد.

مثال ۲.۴.۱: فرض کنیم L یک جبرلی و $x \in L$. نگاشت $ad x: L \rightarrow L$ مشتق جبرلی L می‌باشد، زیرا طبق اتحاد ژاکوبی داریم

$$\begin{aligned} (ad x)[y, z] &= [x, [y, z]] \\ &= [[x, y], z] + [y, [x, z]] \\ &= [(ad x)y, z] + [y, (ad x)z], \end{aligned}$$

که در آن $y, z \in L$ است.

تعریف ۳.۴.۱: فرض کنیم I و J ایدآل‌های جبرلی L باشند. حاصل ضرب ایدآل I و J را به صورت زیر تعریف می‌کنیم

$$[I, J] = \text{Span}\{[x, y] : x \in I, y \in J\}.$$

که در واقع Span یک مجموعه، فضای تولید شده توسط آن مجموعه است.

به سادگی دیده می‌شود $[I, J]$ ، ایدآل \mathcal{L} است.

حال فرض کنیم $\mathcal{I} = \mathcal{J} = \mathcal{L}$ می‌نویسیم

$$\mathcal{L}' = [\mathcal{L}, \mathcal{L}] = \text{Span}\{[x, y] : x, y \in \mathcal{L}\}.$$

\mathcal{L}' ایدآل \mathcal{L} است و آن را مشتق جبری \mathcal{L} یا جبر جابجاگرها می‌نامیم.

تعریف ۴.۴.۱: فرض کنیم \mathcal{L} یک جبر لی و \mathcal{L}' که به صورت بالا تعریف شده، از بعد یک و شامل $C(\mathcal{L})$ باشد. هرگاه \mathcal{L}' دارای پایه‌های f, g, z باشد، که $[f, g] = z$ و در $C(\mathcal{L})$ باشد، آن‌گاه این جبر لی را جبر هایزنبرگ^۵ می‌نامیم.

در اینجا لازم به ذکر است که تعریف جبر هایزنبرگ، منحصر به فرد نیست. در فصل بعد، تعریف دیگری از جبر هایزنبرگ ارائه می‌دهیم.

تعریف ۵.۴.۱: فرض کنیم \mathcal{L}_1 و \mathcal{L}_2 جبر لی باشند. در این صورت $\mathcal{L} = \{(x_1, x_2) : x_i \in \mathcal{L}_i\}$ را حاصل جمع مستقیم تحت فضاهای برداری می‌نامیم. این حاصل جمع را به صورت $\mathcal{L} = \mathcal{L}_1 \oplus \mathcal{L}_2$ نمایش می‌دهیم.

اگر تعریف کنیم:

$$[(x_1, x_2), (y_1, y_2)] = ([x_1, y_1], [x_2, y_2]),$$

آن‌گاه \mathcal{L} یک جبر لی خواهد بود.

تعریف ۶.۴.۱: جبر لی \mathcal{L} را حل پذیر گوئیم، هرگاه برای هر $m \geq 1$ ، $\mathcal{L}^{(m)} = 0$ که در آن

$$\mathcal{L}^{(1)} = \mathcal{L}', \quad \forall k \geq 2: \quad \mathcal{L}^{(k)} = [\mathcal{L}^{(k-1)}, \mathcal{L}^{(k-1)}].$$

^۵Heisenberg Algebra

مثال ۷.۴.۱: جبرهایزبرگ حل پذیر است.

تعریف ۸.۴.۱: بزرگ ترین ایدآل حل پذیر از جبر لی \mathcal{L} را که شامل همه ایدآل ها باشد رادیکال \mathcal{L} گوئیم و با $rad \mathcal{L}$ نشان می دهیم.

تعریف ۹.۴.۱: جبر لی ناصفر \mathcal{L} را نیم ساده گوئیم، اگر شامل هیچ ایدآل حل پذیر ناصفر نباشد. یا به عبارت دیگر $rad \mathcal{L} = 0$.

۵-۱ جبرهای لی پوچ توان

دنباله پائین مرکزی از جبر لی \mathcal{L} را به صورت دنباله ای از عبارات زیر تعریف می کنیم

$$\mathcal{L}^1 = \mathcal{L}, \quad \forall k \geq 2: \mathcal{L}^k = [\mathcal{L}, \mathcal{L}^{k-1}].$$

بنابراین خواهیم داشت

$$\mathcal{L} \supseteq \mathcal{L}^1 \supseteq \mathcal{L}^2 \supseteq \dots$$

تعریف ۱.۵.۱: جبر لی \mathcal{L} را پوچ توان گوئیم، اگر برای هر $m \geq 1$ داشته باشیم

$$\mathcal{L}^m = 0.$$

مثال ۲.۵.۱: جبر لی $b(n, \mathbb{F})$ ، بعنوان ماتریس های بالا مثلثی روی میدان \mathbb{F} ، پوچ توان است.

هر جبر لی پوچ توان، حل پذیر است. برای نشان این مطلب می توان از استقرا کمک گرفت و ثابت کرد $\mathcal{L}^{(k)} \subseteq \mathcal{L}^k$.

تعریف ۳.۵.۱: جبرلی \mathcal{L} را ساده گوئیم، اگر هیچ ایدآلی غیر از 0 و \mathcal{L} نداشته باشد.

تعریف ۴.۵.۱: فرض کنیم \mathcal{L} یک جبرلی روی میدان \mathbb{F} باشد. همریختی جبرلی به صورت $\phi: \mathcal{L} \rightarrow gl(\mathcal{V})$ ، که \mathcal{V} یک فضای برداری روی میدان \mathbb{F} است را نمایش \mathcal{L} می‌نامیم.

برخی اوقات از \mathcal{V} بعنوان نمایش \mathcal{L} استفاده می‌کنیم.

اگر نمایش جبرلی \mathcal{L} به صورت $\mathcal{L} \rightarrow gl(n, \mathbb{F})$ باشد، آن را نمایش ماتریسی \mathcal{L} می‌گوئیم. اگر همریختی ϕ یک به یک باشد، آن‌گاه نمایش را وفادار می‌گوئیم.

تعریف ۵.۵.۱: فرض کنیم \mathcal{L} جبرلی پوچ توان m نمایش \mathcal{L} در فضای برداری \mathcal{V} روی میدان \mathbb{F} باشد. تابع خطی λ روی \mathcal{L} با مقادیر در \mathbb{F} را وزن ρ گوئیم، اگر $v \neq 0$ در \mathcal{V} و عدد صحیح $m \geq 1$ موجود باشد، به طوری که

$$(\rho(x) - \lambda(x))^m v = 0, \quad (x \in \mathcal{L}).$$

در این حالت مجموعه همه v های با این خاصیت را فضای وزن ρ ، متناظر با وزن λ می‌نامیم.

چند مثال از نمایش

مثال ۶.۵.۱: نگاشت الحاقی $\left\{ \begin{array}{l} \text{ad}: \mathcal{L} \rightarrow gl(\mathcal{L}) \\ (\text{ad } x)(y) \mapsto [x, y] \end{array} \right.$ همریختی لی می‌باشد. لذا یک نمایش از جبرلی \mathcal{L} است، که در آن $\mathcal{V} = \mathcal{L}$. این نمایش را نمایش الحاقی می‌گوئیم.

مثال ۷.۵.۱: فرض کنیم \mathcal{L} زیر جبرلی از $gl(\mathcal{V})$ باشد. نگاشت شمول $gl(\mathcal{V}) \rightarrow \mathcal{L}$ به وضوح همریختی جبرلی است، زیرا تحدید آن به \mathcal{L} روی $gl(\mathcal{V})$ نگاشت همانی است. این نمایش را نمایش طبیعی از \mathcal{L} می‌گوئیم.